

Werkproces integrale aanpak problematische jeugdgroepen en groepsgedrag

Opgesteld in samenwerking gemeenten, politie en OM

Versie 1.0

Onder voorbehoud besluitvorming OM

Titel : Werkproces integrale aanpak problematische
jeugdgroepen en groepsgedrag
Werktitel: Werkproces aanpak jeugdgroepen

Datum : 8 maart 2016

Versie : 1.0

Status : Ter vaststelling

Opgesteld door : Landelijk projectteam proeftuinen

Contactpersonen :

Bureau Mw. E. Teunissen
Regioburgemeesters E.Teunissen@regioburgemeesters.nl
Openbaar Ministerie Mw. E. Wolleswinkel - van de Kieft
e.g.wolleswinkel-van.de.kieft@om.nl

Nationale Politie Dhr. F. van der Woude
frank.van.der.woude@politie.nl

Ministerie VenJ Dhr. B. Wondergem
penvoerder

Inhoudsopgave

| | | |
|-----|--|----|
| 1 | INLEIDING | 2 |
| 1.1 | Status en beheer | 2 |
| 1.2 | Aanleiding | 2 |
| 1.3 | Opbouw document | 3 |
| 2 | WERKPROCES | 4 |
| 2.1 | Werkproces | 4 |
| 2.2 | Informatievragen | 5 |
| 3 | STAPPEN BINNEN HET WERKPROCES | 7 |
| 3.1 | Inleiding | 7 |
| 3.2 | Stap 1. Signalen over groepsgedrag delen | 7 |
| 3.3 | Stap 2. Informatie verzamelen en verbinden | 8 |
| 3.4 | Stap 3. Maken integraal beeld en concept PvA | 10 |
| 3.5 | Stap 4. Adviseren en prioriteren | 12 |
| 3.6 | Stap 5. Maken integraal PvA | 13 |
| 3.7 | Stap 6. Uitvoeren en monitoren PvA | 14 |
| 3.8 | Stap 7. Afronden en evalueren | 15 |
| 4 | ORGANISATIE EN INRICHTING | 16 |
| 4.1 | Regie op het werkproces | 16 |
| 4.2 | Handreikingen privacy en duiding | 19 |
| 4.3 | Vorbereiding en ondersteuning van het werkproces | 19 |
| 5 | BIJLAGE I: INFORMATIEMATRIX | 21 |
| 6 | BIJLAGE II: OVERZICHT VAN PROEFTUINEN | 23 |

1 Inleiding

1.1 Status en beheer

In dit document vindt u het werkproces voor de aanpak van problematische jeugdgroepen en groepsgedrag in zeven praktische stappen¹. Het doel van dit stuk is om een werkbaar aanpak op hoofdlijnen te beschrijven met een heldere rolverdeling en een verdeling van verantwoordelijkheden, inclusief informatieoverdracht, tussen de driehoekspartners OM (Openbaar Ministerie), politie en gemeenten. Gemeenten kunnen als regiehouder, samen met politie, OM en andere ketenpartners, met dit stuk hun lokale aanpak toetsen en waar nodig en wenselijk aanvullen. Dit werkproces biedt daarmee kaders en uitgangspunten die lokaal verder in- en aangevuld kunnen worden vanuit bestaande netwerken².

Dit werkproces is in gezamenlijkheid opgesteld door gemeenten, OM en politie. Deze versie van het werkproces is gebaseerd op alle op het moment van schrijven beschikbare inzichten en ervaringen. Het werkproces biedt een kader voor zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens. De bedoeling is dat het een levend document is, aan te passen op grond van voortschrijdend inzicht en/of nu niet te voorziene veranderingen binnen organisaties en netwerken. In de toekomst kan het werkproces daarom aangepast worden als voortschrijdend inzicht daartoe aanleiding geeft.

1.2 Aanleiding

De aanleiding voor het opstellen van dit werkproces werd gevormd door een aantal ontwikkelingen, waarvan de voornaamste zijn: de komst van de groepsscan³, het politie-instrument dat de shortlist vervangt en dat in 2016 landelijk wordt geïmplementeerd, de versterkte regierol van gemeenten en de wens om het OM meer aan de 'voorzijde' te betrekken in het werkproces. Om vanuit het perspectief van openbare orde en veiligheid in gezamenlijkheid te ervaren wat deze veranderingen in samenhang met zich meebrengen, zijn in 2014 en 2015 23 proeftuinen uitgevoerd. Een overzicht van de betrokken proeftuinen treft

¹ Als in rest van het stuk wordt gesproken over jeugdgroepen wordt daar bedoeld problematische jeugdgroepen.

² De termen 'keten' en 'netwerk' worden beide in dit verband gebruikt. In dit document doelen wij op de samenwerking van partners die direct betrokken zijn in de aanpak, ieder vanuit eigen rol en verantwoordelijkheid. We spreken voor de leesbaarheid over ketenpartners. Ketenpartners zijn driehoekspartners en overige betrokken partijen.

³ De groepsscan is ontwikkeld voor het in beeld brengen van jeugdgroepen in het publieke domein, waarmee de wijkagent professionele bemoeienis heeft en die problematisch (groeps-)gedrag vertonen. De proeftuinen laten zien dat de groepsscan en het werkproces ook ingezet kunnen worden bij de aanpak van andersoortige jeugdgroepen en groepsgedrag, waaronder meer fluïde netwerken en interregionaal opererende jeugdgroepen.

u aan in bijlage II. De ervaringen en leeraspecten uit deze proeftuinen zijn verwerkt in het werkproces zodat ze op landelijke schaal kunnen worden doorgevoerd. Door de integrale aanpak van deze veranderaspecten kan ook de implementatie een integraal karakter krijgen.

De aanpak van problematische jeugdgroepen en groepsgedrag heeft de volgende doelen:

- Verminderen criminaliteit en overlast
- Versterken sociale positie, bieden van perspectief
- Verstoren negatieve groepsdynamiek
- Aanwas voorkomen.

Het opstellen van het werkproces heeft tot doel:

- De samenwerking tussen de driehoekspartners versterken.
- De gemeentelijke regierol op de aanpak van problematische jeugdgroepen in het publieke domein herijken.
- De regierol van het OM bij de opsporing in relatie tot de politietaak hierin en in relatie met de regierol van gemeenten scherper definiëren.
- De integrale informatiepositie versterken.
- De gezamenlijkheid verankeren in het maken van een integraal beeld op groep, locatie, persoon en domeinen.
- Gezamenlijke advisering aan de lokale driehoek organiseren waardoor het draagvlak om tot uitvoering te komen wordt vergroot.

1.3 Opbouw document

Dit document is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 geeft een overzicht van het werkproces, dat verdeeld is in 7 stappen en benoemt de informatievragen die in elk van de 7 stappen aan de orde zijn.
- In hoofdstuk 3 worden de 7 stappen van het werkproces afzonderlijk verder toegelicht.
- Hoofdstuk 4 beschrijft de organisatorische aspecten van (regie op het) werkproces en de zaken die ingericht moeten zijn of worden om het werkproces te kunnen laten functioneren.
- Bijlage I geeft in een informatiematrix een opsomming van voor de aanpak relevante informatie, verdeeld in een aantal clusters.
- Bijlage II geeft een overzicht van de 23 proeftuinen.

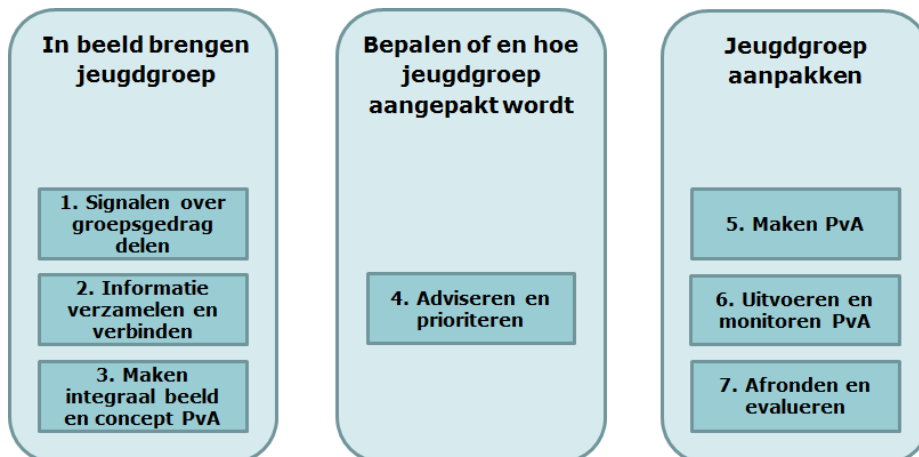
2 Werkproces

Dit hoofdstuk beschrijft in sectie 2.1 het gehele werkproces en in sectie 2.2 welke informatievragen horen bij de verschillende stappen van het werkproces. In het volgende hoofdstuk worden de afzonderlijke stappen verder toegelicht.

De ingang voor het starten van dit werkproces is problematisch groepsgedrag. Problematisch groepsgedrag laat zich omschrijven als "gedrag van de leden van een jeugdgroep dat de openbare orde, sociale norm en/of veiligheid verstoort, overlast veroorzaakt, en/of crimineel van aard is". Onder jeugdgroepen vallen ook fluïde netwerken en los-vaste groepen.

2.1 Werkproces

In de aanpak van problematische jeugdgroepen en groepsgedrag werken verschillende ketenpartners samen. Dit zijn in ieder geval de driehoekspartners. Mogelijk sluiten ook andere partners aan, afhankelijk van de voorliggende jeugdgroep, zoals bijvoorbeeld het jongerenwerk, partners in het sociaal domein en de (jeugd-)reclassering. Samen werken de ketenpartners aan het in beeld brengen van de jeugdgroep, het bepalen of en hoe die groep(sleden) aangepakt moet(en) worden en het daadwerkelijk aanpakken van de geprioriteerde jeugdgroepen (zie de driedeling in Figuur 1).



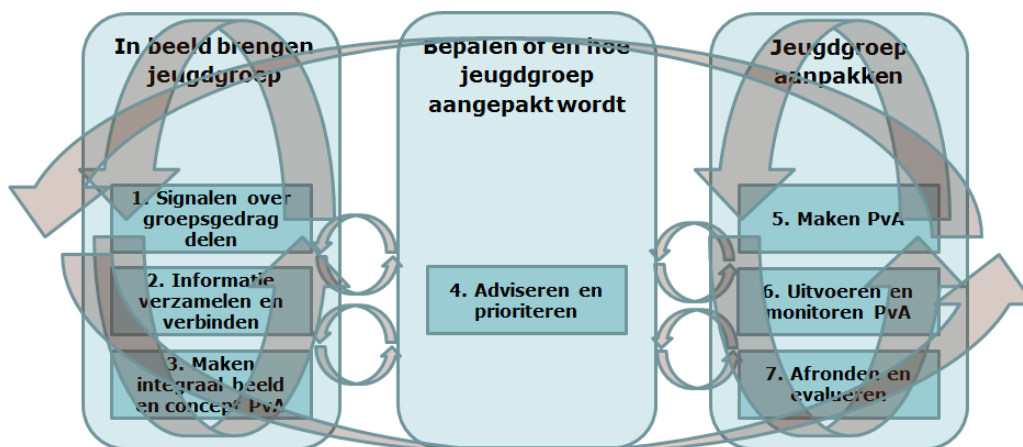
Figuur 1: Overzicht werkproces 'Aanpak problematische jeugdgroepen en groepsgedrag'

In de ketensamenwerking is het belangrijk om signalen over problematisch groepsgedrag serieus te nemen, om onderliggende problematiek op het spoor te komen, te kijken wat hier mee gedaan kan worden en te voorkomen dat het uitgroeit tot risico- of crimineel gedrag, waarbij veiligheid in de openbare ruimte en/of voor jongeren zelf in het geding komt. Veelal worden deze signalen ingebracht en besproken in lokale netwerken die onder regie van de gemeente werken aan preventie en proactie. De context waarin een jeugdgroep of

problematisch groepsgedrag zich manifesteert is daarbij ook van belang, omdat de omgeving, de locatie, bewoners en andere contextuele zaken mede bepalend zijn voor de vraag hoe gedragingen van jeugd worden ervaren.

De doelgroep 'jeugd' wordt veelal lokaal bepaald, omdat verschillende domeinen met verschillende leeftijdsgrenzen werken. In de aanpak van problematische jeugdgroepen wordt veelal de leeftijdsgrens van 23 jaar gehanteerd, rekening houdend met de mogelijkheid van eventuele oudere leden in een groep. Ketenpartners bezien hun mogelijkheden in de aanpak binnen de eigen sectorale grenzen.

De aanpak van jeugdgroepen verloopt – schematisch gesproken – in zeven stappen. De praktijk is dynamisch: de stappen worden dan (deels) tegelijkertijd uitgevoerd en (continu en cyclisch) herhaald (zie ook de figuur hieronder). Zo kan er tijdens het aanpakken van de jeugdgroep (stap 6) informatie ontvangen worden (stap 1 en 2) die ertoe leidt dat het plan van aanpak bijgesteld wordt (stap 5). Ook is het geen 'verplichting' om alle 7 stappen voor iedere jeugdgroep uit te voeren. Dit gebeurt bijvoorbeeld als na weging van signalen (in stap 2) besloten wordt om met een gerichte actie het probleem op te lossen en niet over te gaan tot een integrale aanpak, of als na het maken van het integrale beeld (stap 3) besloten wordt dat de urgentie op de groep niet dusdanig is dat een integrale aanpak noodzakelijk is.



Figuur 2: Dynamiek in het werkproces

2.2 Informatievragen

In de tabel hieronder wordt voor elk van de 7 stappen uit het werkproces een aantal vragen benoemd die in de betreffende stap beantwoord (moeten) worden. Ook wordt met kenmerken aangegeven wat voor soort informatie in de afzonderlijke stappen nodig is. In stap 1 mogen alleen signalen / gegevens op groepsniveau worden gehanteerd en vanaf stap 2 zijn alle

privacyregels van toepassing op het moment dat er persoonsgegevens gedeeld en verwerkt worden.

| Stap | Te beantwoorden vragen | Kenmerken van de gedeelde informatie |
|--|---|--|
| 1. Signalen over groepsgedrag delen | <ul style="list-style-type: none"> - Wat zien en merken we aan problematisch groepsgedrag? - Is er mogelijk sprake van een jeugdgroep? | Enkelvoudige signalen over problematisch groepsgedrag Observaties vanuit het werk en de omgeving |
| 2. Informatie verzamelen en verbinden | <ul style="list-style-type: none"> - Is er sprake van een jeugdgroep? - Wie zitten daar in? - Wat doen ze? Hoe erg is dat? - Bij welke partners zijn ze bekend? - Is er noodzaak om een integrale probleemdefinitie op te maken? | Informatie over aard en omvang van de jeugdgroep, op groepsniveau en eventueel persoonsniveau Actief uitgevraagd |
| 3. Maken integrale probleemdefinitie | <ul style="list-style-type: none"> - Waardoor wordt het problematisch groepsgedrag veroorzaakt? - Hoe en met wie kunnen we (op hoofdlijnen) de groep aanpakken? - Wat is daar (op hoofdlijnen) voor nodig? - Wat adviseren we? | Informatie over aard en omvang, op groep, locatie en persoon Inzicht in de verschillende domeinen |
| 4. Adviseren en prioriteren | <ul style="list-style-type: none"> - Wat is de aard en omvang van het problematisch gedrag? - Welke aanpak werkt bij deze jeugdgroep en wat vergt dat aan inzet? | Informatie over andere jeugdgroepen (afwegen) Besluit tot al dan niet aanpakken jeugdgroep, inclusief randvoorwaarden |
| 5. Maken PvA | <ul style="list-style-type: none"> - Welke afspraken maken we om de jeugdgroep aan te pakken? | Plan van aanpak vastleggen, met vaste onderdelen als doelen, acties, monitoring |
| 6. Uitvoeren en monitoren PvA | <ul style="list-style-type: none"> - Hoe verloopt het uitvoeren van de aanpak? - Welk effect heeft dat? - Welke bijstelling is nodig? | Afspraken (mogelijk bijstellen) Voortgang in acties en resultaten Effecten (op doelen) |
| 7. Afronden en evalueren | <ul style="list-style-type: none"> - Is de jeugdgroep afdoende aangepakt? Zijn de doelen bereikt? - Welke restacties worden bij wie belegd? - Wat zijn de leer- en verbeterpunten uit de aanpak? | Beleggen restacties Leerpunten |

3 **Stappen binnen het werkproces**

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de 7 stappen van het werkproces afzonderlijk verder toegelicht. Vanuit het oogpunt van privacy is het van belang om op voorhand twee noties aan te geven.

Benoemen verantwoordelijkheid en uitvoeringscoördinatie

Vanuit de samenwerking tussen de ketenpartners wordt de verantwoordelijkheid voor de gegevensverwerkingen vastgelegd. Daarbij is er vanuit de samenwerking een noodzaak om de signalen over problematisch groepsgedrag te verzamelen en verwerken en de samenwerking te coördineren. In dit werkproces noemen wij deze rol 'de uitvoeringscoördinator'. De uitvoeringscoördinator moet in ieder geval door de ketenpartners aangewezen worden als er sprake is van gegevensuitwisseling op persoonsniveau⁴. De taak van de uitvoeringscoördinator is specifiek gericht op het uitvoeren van de integrale aanpak van een specifieke jeugdgroep en problematisch groepsgedrag en is inhoudelijk van aard.

Deze rol moet onderscheiden worden van de regierol die de gemeente heeft voor diverse taken binnen het gemeentelijk domein. In het werkproces is de naam voor deze rol 'procesregisseur'. De regierol van de gemeente in het kader van dit werkproces ziet veeleer op het (tactisch en strategisch) zorgen dat samenwerking tot stand komt en deze samenwerking goed loopt. Zie hierover ook sectie 4.1.

Concretiseren gegevensuitwisselingen

Ook al wordt binnen het werkproces samengewerkt tussen diverse ketenpartners, dit betekent niet dat alle partijen binnen de samenwerking in alle processtappen persoonsgegevens mogen delen met elkaar. Gegevensverstrekkingen en -ontvangsten blijven gebonden aan de bestaande wettelijke taken en de daarbij behorende grondslagen. Zie hierover sectie 4.2 en de Handreiking Privacy en gegevensverwerking. Het is nodig dat ketenpartners bij het gebruik van dit werkproces gezamenlijk definiëren welke gegevens in welke situaties gedeeld zullen worden op basis van welke wettelijke grondslag. De ketenpartners leggen deze afspraken vast in een convenant. In dat convenant wordt ook vastgelegd hoe de uitvoeringscoördinatie is ingeregeld. Zie hiervoor de Handreiking Privacy en gegevensverwerking en het modelconvenant.

3.2 Stap 1. Signalen over groepsgedrag delen

Doel van deze stap: de procesregisseur zorgt ervoor dat betrokken ketenpartners hun relevante signalen over problematisch groepsgedrag delen en waar aan de orde besluiten tot het verzamelen en verbinden van informatie in stap 2.

⁴ Hiervan is juridisch sprake zodra een namenlijst wordt opgesteld en gedeeld tussen verschillende ketenpartners.

Nota bene: in deze stap van het werkproces mogen alleen gegevens over de groep als geheel worden gedeeld. Het in kaart brengen en beschrijven van de individuele leden van de groep is in deze stap niet toegestaan. Dit laat overigens onverlet de mogelijkheid van individuele ketenpartners (bijvoorbeeld politie en burgemeester) om (bilateraal) op persoonsniveau gegevens uit te wisselen op basis van een wettelijke grondslag (zie Handreiking privacy en informatieverwerking).

Delen van signalen

Diverse ketenpartners hebben de verantwoordelijkheid om signalen die zij hebben over mogelijk probleemgedrag van groepen jongeren te delen met de gemeente, zowel proactief als op verzoek van de gemeente:

- Lokaal jeugdwerk deelt signalen met de gemeente tijdens verschillende overleggen en bijeenkomsten.
- De gemeente beschikt zelf over eigen informatie door de signalen van bijvoorbeeld leerplichtambtenaren, andere BOA's (buitengewone opsporingsambtenaren) en gemeentelijke diensten.
- Via trajectberaden ontvangt de gemeente signalen van onder andere jeugdreclassering, Raad voor de Kinderbescherming en Justitiële Jeugdinstellingen.
- De wijkagenten van politie signaleren veelal problematisch groepsgedrag op wijkniveau en kunnen deze signalen delen in bilaterale contacten met de gemeente en haar partners en tijdens verschillende overleggen (van buurtteam tot driehoek).

Besluiten tot stap 2

Na het ontvangen van een signaal wordt gezamenlijk, onder regie van de procesregisseur, bepaald of dit signaal in het betreffende overleg (waar betrokken ketenpartners elkaar spreken over problematisch groepsgedrag) 'afgehandeld' kan worden. Dit gebeurt regelmatig, bijvoorbeeld door extra toezicht in de wijk. Er kan ook inzicht ontstaan dat er behoefte is aan het opmaken van een integraal beeld op het problematisch groepsgedrag. In dit laatste geval wordt het werkproces vervolgd bij stap 2.

3.3 Stap 2. Informatie verzamelen en verbinden

Doel van deze stap: de uitvoeringscoördinator draagt er zorg voor dat de juiste informatie op tafel komt om te kunnen bepalen of er sprake is van een problematische jeugdgroep of problematisch groepsgedrag en als dat zo is, dat de informatiepositie wordt verbreed tot een integrale informatiepositie, zodat de betrokken ketenpartners uitgenodigd kunnen worden voor het maken van een integraal beeld in stap 3.

Van de jongeren die zijn gesignaleerd in de groep en waar zorg over bestaat wordt de politie- en indien nodig strafrechtelijke informatie verzameld en de sociale kaart gevuld⁵. Ook de groepsdynamiek van de potentiële jeugdgroep en de omgevingsfactoren worden verkend.

⁵ Een overzicht van mogelijk relevante informatie wordt gegeven in de informatiematrix van bijlage I.

Het verbreden van informatie gebeurt door:

- Het verzoek aan de politie een groepsscan op te maken.
- Het verzoek aan het OM om strafrechtelijke informatie te verzamelen, mits het een groep betreft waar criminele aspecten een grote rol spelen⁶. Bij twijfel stemt de procesregisseur eerst af met het OM. Indien gezamenlijk is vastgesteld dat dit noodzakelijk is, verzamelt het OM de strafrechtelijke informatie van (een deel van) de groepsleden; de politie zorgt voor een selectie van namen waarbij in elk geval minimaal sprake moet zijn van een opgemaakt proces-verbaal in het afgelopen jaar. Informatie wordt bij deze stap nog niet gedeeld, het OM kan geen informatie op groepsniveau verstrekken⁷.
- Het verzoek aan andere interne gemeentelijke afdelingen, zoals toezicht en handhaving, leerplicht en het sociaal domein, om gegevens te verstrekken die noodzakelijk zijn om de informatiepositie te verbreden.
- Het verzoek aan externe partijen, zoals jeugd- en jongerenwerk en het sociaal wijkteam, om gegevens te verstrekken die noodzakelijk zijn om de informatiepositie te verbreden.

In zoverre in deze stap persoonsgegevens worden verwerkt is het van belang dat een uitvoeringscoördinator wordt aangewezen en dat beoordeeld wordt welke informatie daadwerkelijk noodzakelijk is voor het aanpakken van de groepsproblematiek. Dit laat onverlet dat elke ketenpartner zijn individuele verantwoordelijkheid (op grond van de wettelijke grondslag) heeft om te bepalen of informatie verstrekt kan worden (zie Handreiking Privacy en gegevensverwerking).

Bij het gebruik van de groepsscan gelden de volgende werkafspraken:

- De betrokken ketenpartners stemmen voorafgaand aan het verbreden van de informatie en dus ook voorafgaand aan het verzoek tot het opmaken van de groepsscan de namenlijst af van personen die in de informatievergaring meegenomen zullen worden, zodat zo snel mogelijk de juiste namen op de lijst staan. Hierdoor wordt een efficiënte werkwijze gekregen waarbij zo snel mogelijk op de juiste personen de focus gelegd wordt.
- De namenlijst betreft de NAW-gegevens van de personen die in de (vermeende) jeugdgroep zitten.
- Als er op de gezamenlijke namenlijst namen staan van personen die in het geheel niet bekend zijn in de politiestructuren, kunnen deze personen niet meegenomen worden in de groepsscan. In de aanbiedingsbrief wordt vermeld hoeveel van de namen onbekend waren.
- Nadat onder leiding van de uitvoeringscoördinator de namenlijst is afgestemd, starten de betrokken partijen direct met stap 2: het verzamelen en verbinden van informatie. Er wordt daarmee dus parallel gewerkt, en niet gewacht totdat de standaardrapportage van de groepsscan beschikbaar is.

⁶ Zie over belang duiding van de groep/het groepsgedrag sectie 4.2.

⁷ Het is op dit moment nog een punt van onderzoek of het mogelijk en zinvol is dat het OM op grond van de standaardrapportage een analyse maakt.

- Het verzoek tot opmaken van de groepsscan wordt door de burgemeester aan de teamchef van het betrokken basisteam geadresseerd. In de praktijk gebeurt dit door een door de burgemeester benoemde contactpersoon.
- De standaardrapportage wordt door de teamchef aan de burgemeester en de gebiedsofficier van het OM verstrekt. In de praktijk stuurt de politie de documentatie die aan de burgemeester verstrekt wordt, aan de door de burgemeester lokaal benoemde contactpersoon.
- De politie beschrijft in de aanbiedingsbrief bij de standaardrapportage de sterkte van de informatiepositie van waaruit de straatinformatie is opgesteld.

De uitvoeringscoördinator draagt er zorg voor dat de beschikbare informatie en de ontvangen adviezen worden geordend en waar nodig gezamenlijk (en gericht) nieuwe informatie vergaard (ook via ketenpartners) en gecombineerd wordt. Op basis van de gecombineerde informatie van gemeente en partners komen groepsleden of gezinnen in beeld. Dit kan er toe leiden dat er nog aanvullende jongeren 'gevonden' worden als lid van de jeugdgroep.

Als de politie in stap 1 om interne redenen zelf reeds had besloten een groepsscan te starten en de uitkomsten daarvan kenbaar te maken aan de burgemeester en het OM middels een standaardrapportage en de namenlijst die de politie intern heeft gebruikt, dan kan de uitvoeringscoördinator de teamchef verzoeken alsnog een aantal namen aan het interne onderzoek toe te voegen, om zo de aansluiting van de politie op het integrale proces te kunnen realiseren. Als het interne initiatief van politie een bredere namenlijst betreft dan de integraal opgestelde namenlijst, dan stemmen de betrokken ketenpartners de namenlijst waarmee het werkproces wordt voortgezet af.

De uitvoeringscoördinator beoordeelt op basis van de verbrede informatiepositie of het gezamenlijk opmaken van het integrale beeld nodig is. Als dat zo is, dan wordt tevens bepaald met welke ketenpartners het integrale beeld (stap 3) gemaakt zal worden en wordt de procesregisseur deze ketenpartners uit voor een bijeenkomst daartoe.

3.4 Stap 3. Maken integraal beeld en concept PvA

Doel van deze stap: het opstellen van een integraal beeld over de problematische jeugdgroep en het maken van een concept van het plan van aanpak op de groep. Afhankelijk van de beschikbare strafrechtelijke informatie in stap 2 zal het OM betrokken zijn om de informatie op persoonsniveau aan te vullen en een bijdrage te leveren aan het integrale beeld⁸.

Wat het OM betreft zal in aansluiting op het bij stap 2 benoemde ook bij deze stap bekeken moeten worden (mede op grond van de eventueel door haar verzamelde informatie) welke betrokkenheid nodig is. Afhankelijk van de soort groepsproblematiek kan het OM betrokken zijn bij het maken van het integrale beeld en/of ten behoeve van het concept plan van aanpak.

⁸ Als bij stap 2 helder is dat groepsleden niet of nauwelijks in beeld zijn bij het OM, is verdere betrokkenheid van het OM niet nodig.

Als in stap 2 nog geen informatie door het OM is verzameld kan dit in deze stap, op verzoek, alsnog gebeuren ten aanzien van specifieke leden van de groep waarbij een strafrechtelijke aanpak in de rede ligt.

Bij het opstellen van het integraal beeld is het van belang om in het oog te houden dat binnen de samenwerking niet alle ketenpartners alle informatie nodig hebben en/of mogen ontvangen. Dit geldt in het bijzonder voor strafrechtelijke- en gezondheidsgegevens alsmede persoonlijke identificatienummers zoals BSN.

Indien wordt vastgesteld dat ook andere ketenpartners moeten worden betrokken bij het maken van het integrale beeld, organiseert de procesregisseur daartoe een bijeenkomst. Als er in deze stap een noodzaak is informatie tot op persoonsniveau te delen, wijzen de betrokken partijen een uitvoeringscoördinator aan.

In gezamenlijkheid analyseren de door de gemeente uitgenodigde ketenpartners onder leiding van de uitvoeringscoördinator de informatie over de jeugdgroep op groepskenmerken, omgevingsfactoren en indien noodzakelijk personen. Dit leidt tot een **integraal beeld** op het problematisch groepsgedrag. Ze stellen vast wat het probleem is (aan de hand van de domeinen), karakteriseren daarmee de jeugdgroep en de problematiek en bepalen aan de hand daarvan een advies over de strategie op de aanpak en de daarbij betrokken partijen⁹.

Op basis van het integrale beeld wordt in het kader van het te geven advies ook een **concept plan van aanpak** opgesteld. Het concept plan van aanpak geeft de grote lijnen van de aanpak weer en benoemt een globale schatting van de verwachte kosten en inzet, omdat die informatie in de volgende stap nodig is om de aanpak van de groep zonodig te prioriteren en die prioritering te vertalen in afspraken over inzet van mensen en middelen. Het concept plan van aanpak kan zowel een persoonsgebonden als een groepsaanpak zijn, maar wordt geanonimiseerd aangeleverd in stap 4.

Er zijn in de praktijk verschillende werkvormen waarmee de procesregisseur of de uitvoeringscoördinator de sessie voor het maken van het integrale beeld kan (bege-)leiden. We zien in de huidige praktijk globaal drie manieren:

1. Het met elkaar (vooraf) invullen en (live) bespreken van een gestructureerde vragenlijst m.b.t. de groep.

In de praktijk wordt hierbij ofwel een *informatiematrix* gebruikt als afgeleide van de matrix in bijlage I ofwel een *interventiematrix* waar signalen, beschikbare informatie, strategie op de aanpak en mogelijkheden tot interventie in een matrix bij elkaar komen. In stap 2 maakt de procesregisseur afspraken over de invulling van de matrix en in stap 3 komen partners bij elkaar om de informatie te delen en tot een analyse en concept plan van aanpak te komen.

2. Het methodisch in kaart brengen van de groepsdynamiek.

⁹ Met dit beeld moet waar nodig flexibel omgegaan worden: gedurende het traject kan blijken dat ook andere ketenpartners nodig zijn.

In de praktijk wordt hierbij veelal een indeling gemaakt naar jongeren die vooral negatief gedrag vertonen en een negatieve invloed (kunnen) hebben op de groep, jongeren die positief gedrag vertonen en een positieve invloed (kunnen) hebben op de groep en zogenoemde meelopers die zich laten beïnvloeden. Naast die indeling staat de dynamiek centraal, niet alleen binnen de groep, maar ook met de omgeving en de dynamiek die ontstaat als gevolg van de interventies die op de groep gepleegd worden. Indeling en dynamiek hebben een wisselwerking op elkaar en worden in de aanpak steeds geactualiseerd en bijgesteld.

3. Het circulair bevragen van de partners aan tafel om zo tot een integraal beeld te komen.

Circulair vragen is een werkvorm om van de 'losse' informatie van de verschillende partijen om tafel te komen tot een integraal beeld. Voorafgaand aan de sessie beantwoordt iedere organisatie kort en duidelijk een aantal vragen die gerelateerd zijn aan de groepsdynamiek (voorbeeld: 3 belangrijkste kenmerken van de groep, 3 grootste risico's/zorgen, 3 meest kansrijke verbindingen op het 'gewone' leven, belangrijkste spilfiguren in de groep, belangrijkste sleutelfiguren buiten de groep). Tijdens de sessie worden alle antwoorden per vraag op 1 flapover geschreven en vragen de deelnemers elkaar uit tot er een rode draad duidelijk is. De rode draden vormen samen de bouwsteen voor het integraal beeld.

3.5 Stap 4. Adviseren en prioriteren

Doel van deze stap: het opmaken van een kort en krachtig document op de probleemdefinitie met daaraan opgehangen een advies op prioritering en aanpak, zodat de ketenpartners in het geëigende ketenoverleg¹⁰ al dan niet tot prioritering besluiten en aanwijzingen geven op de integrale aanpak.

De procesregisseur geeft namens de betrokken ketenpartners een integraal beleidsadvies aan de lokale driehoek of een ander ketenoverleg met daarin gemandateerde personen¹¹. Dit beleidsadvies bevat naast een karakterisering van de jeugdgroep en de ernst van het problematische gedrag ook een concept plan van aanpak op groep, persoon en domein.

In het geval dat het integrale beeld en het concept plan van aanpak aangeven dat ook andere ketenpartners naar verwachting een rol zullen spelen in de aanpak, wordt waar nodig een 'ketenoverleg+' samengesteld. Het ketenoverleg+ wordt dan betrokken bij het prioriteren van de jeugdgroep, mede met als doel om ook van deze partners commitment te krijgen op de aanpak (zie ook sectie 4.1.4).

Waar nodig wordt door de procesregisseur contact opgenomen met andere gemeenten waar de jeugdgroep ook actief is of verbanden mee heeft.

¹⁰ Zie ook sectie 4.1 over de regie op het werkproces.

¹¹ In de rest van de tekst wordt voor de eenduidigheid de term 'ketenoverleg' gebruikt.

Het ketenoverleg prioriteert al dan niet dit beleidsadvies mede in relatie tot eventuele andere jeugdgroepen en besluit of en hoe de jeugdgroep aangepakt moet worden.

Als besloten wordt de jeugdgroep aan te pakken, dan benoemt het ketenoverleg daarbij verschillende zaken:

- De (voornaamste) *doelen* die gehaald moeten worden met de aanpak en eventuele *kaders* daarbij (bijvoorbeeld op het gebied van kosten en inzet).
- Wie er *stuurt* op de aanpak van de jeugdgroep (mede i.v.m. de mogelijkheid tot escaleren). Dit hoeft niet noodzakelijkerwijs de driehoek te zijn maar kan ook bijvoorbeeld het management van de deelnemende organisaties zijn.
- Op welke momenten over welke onderdelen het ketenoverleg periodiek van *informatie* dient te worden voorzien over de aanpak, voortgang en effect.
- Indien ook een strafrechtelijk traject aan de orde is: hoe de *verhouding* ligt tussen het plan van aanpak waar de gemeente de regie op voert en de strafrechtelijke aanpak. Eventuele kaders daaruit, bijvoorbeeld over belemmeringen in het kader van het opsporingsbelang, worden meegegeven voor uitwerking in het plan van aanpak.
- Wie de *communicatie* 'naar buiten' voor zijn rekening neemt.

Indien het ketenoverleg op basis van het ontvangen beleidsadvies vaststelt dat er een aanvullende analyse moet worden uitgevoerd, geeft zij daartoe gemotiveerd én met aangegeven domeinonderdelen aan waar deze analyse zich op moet richten. Voor zover dit de politie betreft, kan de basisteamchef besluiten als onderdeel van het integraal plan van aanpak een analyse te laten uitvoeren ten aanzien van het politie specifieke onderdeel.

3.6 Stap 5. Maken integraal PvA

Doel van deze stap: het met betrokken ketenpartners opstellen van een integraal plan van aanpak dat duidelijk maakt hoe de vastgestelde problematiek rondom de geprioriteerde jeugdgroep aangepakt en opgelost gaat worden.

Onder regie van de uitvoeringsscoördinator wordt samen met de andere betrokken ketenpartners plan van aanpak opgesteld, met minimaal de volgende inhoud:

- Waartoe? *Doelen:*
 - Verminderen criminaliteit en overlast
 - Versterken sociale positie, perspectief
 - Verstoren negatieve groepsdynamiek
 - Aanwas voorkomen
- Wat? *Meersporen-aanpak:*
 - Persoons-/gezinsgerichte maatregelen
 - Groeps-/netwerkgerichte maatregelen
 - Publiek-/sociale domein-/omgevingsgerichte maatregelen
- Hoe? *Strategie bepalen*
 - First things first, interventies
 - Rollen, taken en verantwoordelijkheden
 - Communicatie (inclusief eventuele inzet van social media)

- Organisatie en werkwijze, waaronder welke partij met welk doel welke informatie aanlevert in de aanpak en helderheid over de wijze waarop afspraken geregistreerd en gemonitord zullen worden
- Benoemen gewenste effecten en resultaten, bij voorkeur uitgewerkt naar de verschillende domeinen en zo concreet en meetbaar mogelijk, gekoppeld aan termijnen. Daarbij wordt ook gekeken naar de nulmeting, om te bepalen wat een realistisch (haalbaar) doel is.

Hiermee wordt de uit te voeren strategie/aanpak concreet gemaakt, en duidelijk gekoppeld aan benoemde doelen. De uitwerking wordt zoveel mogelijk SMART gemaakt. Waar mogelijk wordt er gewerkt met verschillende scenario's, zodat gaandeweg de uitvoering (stap 6) telkens bekeken kan worden welke stap uit welk scenario het meest passend is. Verder is van belang om in het interventiepalet de overweging mee te nemen dat juist belonen van goed gedrag effectief is bij deze jongeren. Dus niet alleen aanpakken, maar ook met ze samenwerken en successen benadrukken. De acties worden bepaald en afgestemd in een interventiematrix. Dit faciliteert dat acties in samenhang en afstemming kunnen worden uitgevoerd, bijgesteld en gemonitord.

3.7 Stap 6. Uitvoeren en monitoren PVA

Doel van deze stap: zorgen dat alle betrokken ketenpartners conform plan hun bijdrage leveren aan de aanpak van de jeugdgroep en het volgen van de uitvoering, als input voor sturing en eventuele bijstelling van de probleemdefinitie en/of het plan van aanpak.

De betrokken ketenpartners voeren hun acties uit, conform het plan van aanpak. Daartoe wordt het plan van aanpak geoperationaliseerd, i.e. vertaald naar operationele inzet van de betrokken partners.

De uitvoeringscoördinator monitort:

- In hoeverre de geplande acties ook daadwerkelijk worden uitgevoerd. Als gemaakte afspraken niet nagekomen worden, kan geëscaleerd worden.
- Wat de effecten/resultaten van deze acties zijn, mede gezien de (wellicht veranderende) omstandigheden.

De monitoring levert – naast sturingsgegevens voor de aanpak van de betreffende jeugdgroep – ook input voor de beleidsmonitoring. Denk aan de periodieke update aan het ketenoverleg of de monitoring in het kader van de bestuurlijke veiligheidscyclus.

Waar nodig wordt op basis van inzichten vanuit de uitvoering de probleemdefinitie en/of het plan van aanpak bijgesteld (loop terug naar stap 3 of 5).

3.8 Stap 7. Afronden en evalueren

Doel van deze stap: bepalen of de aanpak van de jeugdgroep afgeschaald en gestopt kan worden, waarbij – als dat zo is – zorg gedragen wordt voor een evaluatie en het waar nodig beleggen van resterende actiepunten en begeleiding.

In het ketenoverleg wordt besloten of de aanpak voor de jeugdgroep afgeschaald of gestopt kan worden, op basis van de vraag of de jeugdgroep afdoende is aangepakt. De toetsende vraag daarbij is of de doelen uit het plan van aanpak bereikt zijn.

Bij het afschalen of stoppen van de aanpak worden nog uit te voeren activiteiten en eventueel de voortzetting van de begeleiding van jongeren overgedragen aan de staande organisatie(s) in het reguliere veld. Daarnaast worden concrete afspraken gemaakt over de bewaartermijn van de verzamelde informatie.

Onder regie van de uitvoeringscoördinator wordt de samenwerking in de aanpak van de jeugdgroep geëvalueerd. Daarbij is naast de evaluatie op de resultaten op de aanpak oog voor verschillende onderdelen van de ketensamenwerking:

- Duidelijkheid van rolverdeling en werkbaarheid van de afspraken in de samenwerking
- Informatieoverdracht tussen de partijen
- Hoeveelheid en aard van inzet die nodig was voor de uitvoering
- Effectiviteit van de uitvoering
- Snelheid van acteren op ontwikkelingen
- Begrote en gerealiseerde looptijd van de aanpak
- Overige knelpunten

Van de evaluatie wordt een verslag opgemaakt dat in het ketenoverleg besproken wordt.

4 Organisatie en inrichting

4.1 Regie op het werkproces

Het vaststellen van de rollen in de regievoering is van essentieel belang voor het kader waarbinnen het werkproces wordt uitgevoerd. Deze sectie geeft aan welke rol de gemeente, OM en politie afzonderlijk hebben en hoe de regie gevoerd wordt in de samenwerking binnen een ketenoverleg.

4.1.1 Gemeente

Overall regie

De gemeente heeft de overall regie over veel van de domeinen waar de aanpak van problematische jeugdgroepen en groepsgedrag aan raakt, denk aan openbare orde en veiligheid, (jeugd-)zorg, werk & inkomen, toezicht & handhaving, leerplicht, wijkveiligheid en welzijn. Afhankelijk van de wetgeving behoort deze taak toe aan het College van B&W, de burgemeester en/of de gemeenteraad en beperkt zij zich tot het organiseren en regisseren van de samenwerking. Het College stelt in de ambtelijke organisatie veelal een regisseur aan die de wettelijke regietaak uitvoering moet geven. In het kader van dit werkproces noemen we die rol 'procesregisseur'.

In de praktijk blijken belangrijke taken van de procesregisseur:

- Functioneren als schakel tussen tactische en bestuurlijke doelen en de uitvoering ('verbindingsofficier', 'aanspreekpunt', 'makelaar', 'spin in het web');
- Rol als coach voor professionals in de keten in verband met sturing en procesregie;
- Organisatie, beheer en uitvoeringsregie van de werkprocessen op basis van de afgesproken doelen en output-, en outcomeresultaten;
- Realiseren van een effectieve en efficiënte overleg- en netwerkstructuur waarin bijvoorbeeld vroegsignalering goed tot haar recht komt; optreden als technisch voorzitter;
- Realiseren van een doelgerichte en effectieve aanpak van problematische jeugdgroepen en groepsgedrag;
- Maken van afspraken met afdelingen en diensten binnen de gemeente-organisatie en externe partners over de gezamenlijke werkwijze, capaciteit, financiën en voorzieningen die nodig zijn en die vanuit iedere organisatie worden neergezet;
- Maken en monitoren van operationele afspraken met ketenpartners over de inzet met betrekking tot een specifieke jeugdgroep;
- Monitoren en evalueren van voortgang en resultaten, het actief signaleren en oppakken danwel adresseren van knelpunten en het adviseren en rapporteren aan de driehoek.
- Zorgdragen voor tijdige en goede communicatie richting het bestuur (College en Raad).

Uitvoeringscoördinatie

Het is juridisch van belang om de verantwoordelijkheid voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de samenwerking duidelijk te beleggen (hetzij bij een gemeenschappelijk verantwoordelijke, hetzij door de verantwoordelijkheid als ketenpartners gezamenlijk te dragen). Als de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het werkproces in een samenwerkingsverband, dus van de integrale aanpak van een specifieke jeugdgroep, is belegd, dan moet deze verantwoordelijkheid vervolgens in de praktijk worden ingevuld. Het praktisch uitvoeren en coördineren van het werkproces wordt gedaan door een *uitvoeringscoördinator*. De uitvoeringscoördinator handelt op basis van het mandaat van de verantwoordelijke.

De rollen van procesregisseur en de uitvoeringscoördinator kunnen verenigd zijn in dezelfde persoon of worden uitgevoerd door twee personen die samen een sterke 'tandem' vormen. Persoonsgegevens die de uitvoeringscoördinator heeft gekregen vanuit zijn rol als coördinator mogen niét voor andere doeleinden worden gebruikt.

4.1.2 Openbaar Ministerie

Het Openbaar Ministerie is regisseur op de opsporing. Deze regierol vereist een strakke interactie met de politie op waarheidsvinding in het kader van de opsporing, maar ook met partijen als de Raad voor de Kinderbescherming, Jeugdreclassering, Justitiële Jeugdinrichtingen e.a. De (jeugd)strafrechtketen heeft hiertoe een aantal netwerken ingericht om de integraliteit op de probleemstelling goed te kunnen definiëren en naar een aanpak op maat te komen, te weten de overleggen op ZSM en in het Veiligheidshuis.

Het is van belang dat beide regisseurs goede afstemming hebben om ervoor te zorgen dat preventieve, curatieve en justitiële interventies elkaar versterken in plaats van frustreren en prioriteiten (zoals bijvoorbeeld opsporing) worden afgestemd en opgevolgd.

4.1.3 De politie

De politie heeft vanuit haar informatiepositie en taakstelling (Signaleren en adviseren) een eigenstandige verantwoordelijkheid om de beide regisseurs in positie te brengen om tot regievoering te komen. Zij doet dit vanuit het landelijk gestandaardiseerde werkproces 'Signaleren & Delen Veiligheidsinformatie', voor problematische jeugdgroepen meer specifiek uitgewerkt in het werkingsdocument 'Overlast door jeugd(groepen) & Problematische jeugdgroepen in het publieke domein 2015'.

4.1.4 De driehoek en het ketenoverleg

De lokale driehoek is vanuit besturingsperspectief het gremium op lokale veiligheidsvraagstukken. De driehoek is geografisch ingericht en bestaat uit de burgemeester, de gebiedsofficier en de chef basisteam van de politie. Dit orgaan geeft richting, maakt keuzes over de aanpak en bestuurt het uiteindelijke effect.

Het inrichten en mandateren van het ketenoverleg is een lokale aangelegenheid. In de praktijk blijkt het vaak praktisch te zijn om het prioriteren niet in de driehoek zelf te doen, maar in een besluitvormend overleg 'lager' in de organisatie. Bij dit ketenoverleg zijn politie

en gemeente aanwezig en het OM indien zij betrokken is geweest bij het maken van het integrale beeld (stap 3 van het werkproces).

Ook kunnen partners uitgenodigd worden voor de driehoek of dit ketenoverleg, waarmee gekomen wordt tot een zogenaamde 'driehoek-plus'. Dit wordt in de praktijk gedaan als bij de besluitvorming op de aanpak van een groep meerdere partners een belangrijke rol spelen. In dit overleg schuift dan bijvoorbeeld een wethouder aan en/of een manager uit de zorg, het jongerenwerk, de Raad voor de Kinderbescherming of de reclassering.

4.1.5 Meerdere jeugdgroepen en/of gemeenten

Het is mogelijk dat een jeugdgroep in meerdere gemeenten actief is of contacten onderhoudt of qua samenstelling overlapt met andere jeugdgroepen (uit andere gemeenten). De procesregisseur neemt dan contact op met de andere gemeente(). Daardoor wordt bestuurlijke prioritering over de aanpak van jeugdgroepen intergemeentelijk mogelijk. Om te beoordelen met welke andere gemeenten contact gezocht zal worden, kan gebruik gemaakt worden van het grafisch beeld van de locaties/gemeenten waar de jeugdgroep actief is, zoals opgenomen in de groepsscan (zie de onderstaande figuur).



Figuur 3: Fragment uit de standaardrapportage van de groepsscan

Dit werkproces is geschreven vanuit het perspectief van de aanpak van één jeugdgroep. In een regio of gemeente kunnen meerdere jeugdgroepen actief zijn of met elkaar interveniëren. Het is dan belangrijk om overzicht te houden op alle aanwezige groepen, in samenhang regie te voeren op de aanpak van alle geprioriteerde groepen en te sturen op de beperkte mogelijkheden van de inzet (denk aan het aantal jeugdgroepen en de inzet van schaarse middelen). In de praktijk gebeurt dit veelal door periodieke afstemming op stedelijk niveau in een zogenoemde regiegroep of tactisch overleg.

4.2 Handreikingen privacy en duiding

Privacy en gegevensverwerking.

Dit werkproces is getoetst op legitieme en verantwoorde verwerking van persoonsgegevens. Dat heeft ertoe geleid dat termen als 'wettelijke grondslag' en 'noodzaak' expliciet zijn opgenomen, even als een helder onderscheid van rollen en verantwoordelijkheden. Om de juridische vereisten goed te kunnen begrijpen en toepassen is in een aparte bijlage een handreiking Privacy en gegevensverwerking opgesteld. Een modelconvenant maakt er onderdeel van uit.

Duiding.

Vanwege de verandering van de problematiek (van vaste groepen naar fluïde groepen) is het niet langer mogelijk *groepen* te classificeren in de bekende categorieën hinderlijk, overlastgevend en crimineel. Problematisch groepsgedrag anno 2016 vraagt om een duiding van het gedrag, de groepsdynamiek, de situatie van de jongeren en de impact op de omgeving. Die verschuiving van classificering naar duiding is verkend door de gemeenten en het OM in een aantal proeftuinen. In de komende periode zal ook een handreiking worden ontwikkeld om het groepsgedrag, de groepsdynamiek en de risico's van het gedrag beter betekenis te kunnen geven, te kunnen duiden. Gemeenten en OM willen duiding inzetten als middel voor sturing op prioritering, inzet en aanpak. Deze handreiking zal rond de zomer van 2016 zijn afgerond en worden geïntegreerd in het werkproces en derhalve aangeboden aan de gemeenten, OM en politie. Tot zolang is het verslag op de verkenning naar duiding als bijlage bij dit werkproces beschikbaar.

4.3 Voorbereiding en ondersteuning van het werkproces

Om als ketenpartners te kunnen werken conform het in dit document beschreven werkproces, moet er een aantal zaken ingericht en voorbereid worden. Deze zijn beschreven in onderstaande tabel:

| Onderwerp | Toelichting |
|-------------------------------|---|
| Lokaal werkproces | De ketenpartners werken op lokaal niveau het werkproces uit en concretiseren dat waar nodig, bijvoorbeeld op het vlak van te gebruiken instrumenten en de naamgeving van overleggen en functionarissen. |
| Competente medewerkers | De medewerkers die het werkproces uitvoeren beschikken over de daarvoor benodigde competenties: kennis, vaardigheden en attitude. |
| Ketenoverleggen | Het werkproces is ingebed in een aantal ketenoverleggen, die ter voorbereiding op de uitvoering van het werkproces benoemd en ingericht worden. |
| Interne organisatie | Bij de ketenpartners is in de interne organisatie helder welke functionarissen en organisatieonderdelen betrokken zijn bij uitvoering van het werkproces. Daarnaast zorgen de ketenpartners ervoor dat dit bij de externe partners ook bekend is. |
| Privacy en | In de volgende sectie wordt beschreven welke zaken rondom privacy |

| | |
|----------------------------|---|
| convenant | verzorgd moeten zijn. Hieronder valt onder andere het opstellen en ondertekenen van een convenant tussen de betrokken ketenpartners. Ook het inrichten van informatiebeveiliging en de juiste autorisaties maken hiervan onderdeel uit. |
| Informatie-systemen | Voor zover de ketenpartners de relevante informatie uit het werkproces (probleemdefinitie / plan van aanpak etc.) verwerken, zorgen zij voor een passend informatiesysteem dat voldoet aan de juridische eisen. |

5 Bijlage I: Informatiematrix

Als hulpmiddel voor het in kaart brengen van een jeugdgroep is een informatiematrix opgesteld, met daarin een overzicht van vragen / informatie die mogelijk relevant zijn (zie de figuur hieronder). Houd er rekening mee dat deze gegevens alleen mogen worden gedeeld en verder verwerkt wanneer er een grondslag is voor de samenwerking (of onderdelen daarvan) om dit te doen.

| Onderwerp | |
|--|---|
| I. Groepskenmerken | |
| Namen / personen (zicht op wie het betreft) | Hebben ze werk? |
| Bijnamen / uiterlijke kenmerken | Krijgen ze een uitkering? |
| Rollen | Hebben ze een woning / dak boven hun hoofd? |
| Hechte groep? | Is er sprake van schulden? |
| Goed georganiseerd? Planmatig? | Komen ze in buurthuizen? |
| Identiteit van de groep | Zijn ze lid van een vereniging? |
| Wisselingen binnen de groep? | |
| Hierarchie, rivaliteit, strijd om de macht? | IV. School / opleiding - leerplicht |
| Probeer groep low profile te blijven? | Gaan ze naar school? Welke? |
| Contacten/verbanden met andere groepen? | Niveau opleiding / intelligentieniveau |
| Wapenbezit? Welke wapens? Wie? | Schoolverzuim? |
| Gebruikt de groep voertuigen? Welke? | Ingestuurde PV's schoolverzuim |
| Beschrijving problematisch groepsgedrag | Gedragstoornis? |
| Gedrag groep richting burgers? | |
| Gedrag groep richting professionals? | V. Zorg |
| Grensoverschrijdend social media gebruik? | Lopend traject op groepsleden? |
| Foto's? | Lopend traject op gezinsleden? |
| Informatie van ouders | OTS, VOTS, opgelegde maatregelen (civiel) |
| Criminaliteit bij familie (ouders, brussen, etc) | Huisverboden (opgelegd/lopend)? |
| Mogelijkheden en kansen van de leden | Ontvangen zorgsignalen |
| | Zorgelijke thuisomstandigheden? |
| | Is er sprake van huiselijk geweld? |
| II. Strafrechtelijke informatie | |
| Reprimandes | |
| Opsporingsindicatie | VI. Middelen |
| Relatie met heling, witwassen, ... | Alcohol- en drugsgebruik; welke? |
| Ontvangen PV's | Dealen in drugs; welke? |
| Veroordelingen | |
| Lopende strafzaken (incl hoger beroep) | VII. Locaties/IVZ / OOV |
| Openstaande boetes | Afspraken locaties |
| Lopende maatregelen/sancties | Afspraken met burgers |
| Lopende schorsingen RC | Afspraken met ondernemers |
| Voorwaarden voorlopige invrijheidsstelling | Afspraken met partijen |
| Datum einde voorlopige hechtenis | Welke netwerken |
| Datum invrijheidsstelling gedetineerden | Vernielingen / vervuilingen op locatie |
| Aantal maal verwezen naar Halt | |
| Verloop Halt-straf (inhoudelijk + resultaat) | |

Figuur 4: Onderwerpen uit de informatiematrix

Bij dit overzicht is in de bijeenkomsten voor de proeftuinen het volgende beeld ontstaan voor het gebruik ervan:

- De lijst kan een handige checklist zijn waar je vragen op aan kunt vinken.
- Het is zeker niet noodzakelijk om voor een groep alle vragen in te vullen. Belangrijk is telkens de vraag: wat is nodig aan info voor volgende stap uit het werkproces?
- Hierbij start de analyse (in stap 1) in de praktijk meestal met een eerste globale check (is groep in beeld; wat is gedrag; wat is dynamiek; wie heeft er last van; leeftijd en groepscultuur; betrokkenheid ouders en sociale omgeving). In stap 2 wordt vervolgens specifiek en gericht doorgevraagd.
- Waar relevant kunnen extra onderwerpen en categorieën toegevoegd worden, bijvoorbeeld een uitgebreider beeld van de groepsdynamiek, ook inzicht in de zogenaamde 'plus-factoren', lopende bestuurlijke maatregelen, ouders en sociale omgeving (zelforganisaties, geloofshuizen, etc.), aan de groep gerelateerde wijkgebonden aanpakken, persoons/gezinskenmerken als LVB (licht verstandelijk beperkt), psychiatrische stoornissen, multi-problem gezin, overlap met andere trajecten/projecten zoals de 'top x'.
- N.B: informatie over bijvoorbeeld religie is ook een 'bijzonder persoonsgegeven' dat niet zonder meer door iedereen kan/mag worden verwerkt.

6 Bijlage II: Overzicht van proeftuinen

De volgende proeftuinen zijn – geordend naar gemeenten – betrokken geweest bij de totstandkoming van dit werkproces:

1. Heerhugowaard
2. Haarlem
3. Hoorn
4. Purmerend
5. Haarlemmermeer
6. Amsterdam
7. Akkrum / Heerveen
8. Rotterdam
9. Korendijk
10. Den Haag
11. Gouda
12. Utrecht
13. Weesp
14. Kampen
15. Hengelo
16. Achterhoek West / 's-Heerenberg / Didam
17. Nijmegen
18. Roosendaal
19. Schijndel
20. Maasgouw
21. Brunssum
22. Zaanstad
23. Ede